

Teksto skaitymo ir suvokimo užduotis (25 taškai)

Perskaitykite tekstus ir atlikite užduotis.

1 tekstas

Jurgis Savickis. „Kova“

Vaikas turėjo daug atspėjamo laiko ir slankiojo miesto pakampiais.

Jis buvo nebeapatysomas fantastas ir labiausiai norėjo, kad jo tėvas būtų toks pats „kaip ir kiti“. Tai stilius. Tai - malda. Pavyzdžiui, ar ne gerai ties geležies krautuve į žemę įleistas geležims kapoti priekalas dainuodavo: „dziling, dziling, džang!“

- Man aršina su coliu. Man tiek ir tiek pavažoms! - sakydavo pasigėrėjimo tonu ūkininkai.

Ir tėvas taip pat turėtų nusipirkti sau geležies ir, gražiai sulygęs su žydu, nešti ją per miestelį savo vežiman krauti.

- Karnoms geležies pirkau! Žydas nulupo, bet ką padarysi, reikalinga! - turėtų sakyti jis. Pagaliau nesvarbu pati kalbos forma, svarbu tas amžinas gyvybės pradai, veiklumas ir rūpinimasis. Su koku pasigėrėjimu jis padėtų tėvui kisti geležį į sienus, į vežimo dugną!

Bet tėvas girtuoklis! Ne! Ne girtuoklis, bet paprastas girtuoklėlis. Smuklių palašautojas. Dėl to, kad durnas. Bobos apsėstas, nemoka atsikratyti. Jam duotą valią, jis mokėtų suvaldyti!

Vaikas jautė, kad tėvo geros širdies esama, bet silpnabūdžio. kažkas stipresnis negu jo pairusieji nervai jį valdė.

Išmauros, būdavo, neišsipagiriojęs iš pašiūrės ir ims pusgirtis krėsti visokias nesąmones ir priekabių ieškoti!

- Kas vakar vežimaičio ienas sulaužė? A! - ir stuktėlėdavo per neapsižiūrėjimą vaiką krūtinėn, tam net žvangtelėdavo.

- Kokias ienas sulaužė? Kokių priekabių ieškai, kvaily?

- Kad nesulaužei, reikėjo sakyti...

- „Sakyti“, kai sprandą apkūlei! Imsiu kitą kartą ir neatsileisiu. Žinosies tada.

- Ak, vaike, vaike, kas tave taip išmokė su tėvu kalbėtis? Neišmokai gyventi. Žinai, kelionėje viskas gali atsitikti!

- Atsitikti! Nereikia gerti, tai ir neatsitiks. Kad su šviesiu protu, viskas galima. Galima ir išgerti, kodėl ne.

Tikrai, su protu viskas galima.<...>. Kartkartėmis tėvas, darbą baigdamas, uždainuodavo kokią švelnesnę melodiją, kad ir ne stipriu, bet gana gražiu jų mažai sodybai balsu, taip atrodė vaikui.

2 tekstas

Ignas Šeinius. „Kuprelis“

Anapus durų skubūs žingsniai. Į mane kas ateina.

Tegul sau.

Įeina tėvas. Sustojęs šypsos.

- Žinai, Ignasėl, ko tavęs prašysiu?

- Šiandien nieko negaliu įspėti. Pasakyk.

- Pirmai prižadėk.

- Ne, taip bijau.

- Nėr ko bijoti. Darbas bus nedidelis.

Įdomu, ką jis sugalvojo?

- Na, vis tasia.

- Gerai! - uždėjo man ranką ant peties. - Nueik mano vietoj malūnan.

Nueičiau pats, bet šiandien turiu nuvažiuoti mugėn: reikia Širmį parduoti.

- Kuprelis vienas jokiū būdu nemals, - pastebėjo tėvas, kad mano veidas niaukėsi. - Sakė: „Kai tik pamatysi, kad sparnai sukasi, tuojau ir eik“. Jau sukasi - Kuprelis pradėjo malti.

Aš galvoju: „Būtent šiandien, tokią dieną, malūne tarp miltų!“

Tėvas turbūt spėjo mano mintį:

- Tu manai, kad jis laikys tave visą laiką prie pikliaus? Jam smagu bus su tavim pasišnekėti. Juk žinai, kad jis tave mėgsta?

- Bet aš šiandien galvojau apie kitą darbą.

- Nesisukinėk... Grūdų nedaug nuvežiau. Vėjas, matyt, bus geras, spustersit, ir nepamatysi, kaip sumalsit... Ir tau bus geriau. Senus pažįstamus pamatysi. Jau penkta diena, kai parvažiavai, o dar niekur nebuvai išėjęs. Svečias esi, neturi ko namie užsidaręs sėdėti. Dabar dienos tokios gražios.

Padėjęs plunksną žvilgterėjau langan. Diena atrodė tikrai nuostabi. Oras skaidrus, medžiai nauju žalumu žvaga. Ir pro langą buvo jaučiama, kaip pavasario sula oru sunkias.

- Eisiu! - atsistojau.

Tėvas patenkintas išėjo kinkytis.

1. Kokiai literatūros rūšiai priklauso duoti tekstai? (1t.)
.....
2. Kokių žanrų yra šie kūriniai? (1 t.)
1 tekstas 2 tekstas.....
3. Suformuluokite abiejų tekstų temą. (1 t.)
.....
4. Apibūdinkite abiejų tekstų pasakotoją. (2 t.)
1 tekstas.....
2 tekstas
5. Kur vyksta pasakojimo veiksmas? (2 t.)
1 tekstas
2 tekstas
6. Kokie tėvo ir sūnaus santykiai vaizduojami pirmame tekste? Atsakymą argumentuokite.(2 t.)
.....
.....
7. Kodėl berniukas vadinamas „nebepataisomu fantastu"? (1 t.)
.....
8. Kokių trijų bruožų, berniuko nuomone, trūksta jo tėvui? (3 t.)
.....
9. Kodėl berniukas, anot jo tėvo, neišmoko gyventi? Kas dėl to kaltas? (2 t.)
.....
.....
10. Kokie tėvo ir sūnaus santykiai vaizduojami antrame tekste? Atsakymą argumentuokite.(2 t.)
.....
.....
11. Apibūdinkite tėvą, atėjusį sūnaus prašyti, kad šis nuvažiuotų į malūną. (1 t.)
.....
12. Kodėl tėvui pavyksta greitai įkalbėti sūnų? (1 t.)
.....
13. Kuo skiriasi šis tėvas nuo pirmojo teksto tėvo? Atsakymą argumentuokite.(2 t.)
.....
.....
14. Nurodykite 2 ekspresionistinės literatūros bruožus pirmame tekste. (2 t.)
.....
.....
15. Nurodykite 2 impresionistinės literatūros bruožus antrame tekste. (2 t.)
.....
.....

Mokinys(-ė).....

Surinkta taškų

Įvertinimas

